

Nejlepší knihy pro děti

Autor: Mgr. Lucie Šavlíková

Číslo: roč. 2, č. 1/2016

Rubrika: Učíme se

Klíčová slova:

literatura pro děti a mládež, dětské čtenářství, ankety, děti, Zlatá stuha

Zlatá stuha je jediná cena v České republice, která se věnuje výhradně dětské literatuře, a během více než dvou desítek let své existence si vydobyla značnou prestiž. Není divu, vždyť v jejích porotách od samých počátků zasedají ti nejpovolanější z povolaných – spisovatelé, výtvarníci, literární teoretici a kritici, kteří tvorbu pro děti soustavně sledují.

O ceně

Letos už po čtyřiaadvacáté zasedají odborní porotci čtyř částí [Výroční ceny Zlatá stuha](#) – literární, výtvarné, překladové a komiksové, aby vybrali z loňské produkce ty nejlepší knihy pro děti a ocenili jejich tvůrce a nakladatele. Zlatá stuha je jediná cena v České republice, která se věnuje **výhradně dětské literatuře**, a během více než dvou desítek let své existence si vydobyla značnou prestiž. Není divu, vždyť v jejích porotách od samých počátků zasedají ti nejpovolanější z povolaných – spisovatelé, výtvarníci, literární teoretici a kritici, kteří tvorbu pro děti soustavně sledují. A mezi oceňovanými se proto vždy objevují velká jména, ale i velké mladé talenty. V loňském roce – tedy za rok 2014 – bylo Zlatou stuhou „opásáno“ celkem 12 knih.

Oceněné tituly

Ve třech kategoriích literární části to byla hravá [Pohoršovna](#) Daniely Fischerové, napínavý [Zločin na Starém Městě pražském](#) Daniely Krolupperové, [Princ se žlutou hvězdou](#) Františka Tichého. Ve výtvarné části byla oceněna Andrea Tachezy za ilustrace ke knize Ivana Binara [Bořivoj a blecha Fló](#), Tereza Ščerbová za podmanivý výtvarný doprovod knihy Marky Míkové [Škvíry](#) a Jiří Franta za výtvarnou část titulu [Proč obrazy nepotřebují názvy](#). Za výtvarný počín roku byla označena kniha pro nejmenší [Jak zvířata spí](#) s půvabnými ilustracemi mladé výtvarnice Marie Štumpfové a poetickými texty Jiřího Dvořáka. V překladové části byli vítězové jen dva, nonsensová poezie Shela Silversteina [Jen jestli si nevymejšlíš](#), do češtiny převedená kolektivem překladatelů Stanislavem Rubášem, Lukášem Novákem, Zuzanou Štastnou, a výbor taktéž nonsensových básní čtyř německy píšících básníků s názvem *Malé lalulá* v kongeniálním převodu Radka Malého. V komiksové části se sešlo v roce 2015 titulů jen pár a Zlatou stuhou byla oceněna kniha Kláry a Jana Smolíkových [Viktorka a vesmírná dobrodružství](#). Kromě toho byla jako každým rokem udělena ještě tři zvláštní ocenění – Nakladatelský počín pro Baobab za vydání knihy [To je M. Sasek](#), a dvě ceny za celoživotní dílo a přínos dětské literatuře a ilustraci si převzali básník a spisovatel **Jiří Žáček** a výtvarník, sochař a ilustrátor **Stanislav Kolíbal**.

Tentokrát se počátkem ledna na stolech [Sukovy studijní knihovny](#) sešlo více než 150 knih, a tak čeká porotce nejednoduchý úkol. Tím spíš, že v posledních letech se prudce zvedá kvalita české dětské literatury, takže o kandidáty na ocenění není nouze. A mnohdy je nutné volit mezi víceméně rovnocennými tituly. Práce výtvarné poroty je spíše kolektivní. Tři významné výtvarnice a

ilustrátorky, Markéta Prachatická, Barbora Kyšková a Klára Kučerová, se scházejí nad knihami přímo v „Sukovce“, listují, prohlížejí a diskutují. Všímají si nejen kvality výtvarného projevu ilustrátorů a jeho souznění s textem, ale i grafického zpracování a celkového vypravení knihy. **Práce ostatních porot, literární, překladatelské a nově komiksové, je spíše samotářská.** Porotci (v literární části Iva Procházková, Alice Košková a Jana Sladová, v překladové Viola Somogyi, Alena Pokorná, Michaela Škultéty) si knihy rozeberou, odnesou domů a čtou a čtou a čtou. Musí si tituly mezi sebou průběžně vyměňovat, aby s texty byli všichni obeznámeni a mohli o nich během následných schůzek diskutovat. Překladaelé nadto porovnávají české texty s originálem. Kategorie komiksu je specifická. Komiks je nutno posuzovat jako komplexní dílo, jehož výtvarná, literární a ideová složka tvoří jeden nedělitelný celek. I proto byla mezi posuzovatele zvolena výtvarnice a pedagožka Barbora Šalamounová, překladatel Richard Podaný, který se dlouhá léta věnuje komiksové tvorbě, a komiksový kreslíř a výtvarník Tomáš Chlud.

Aktuální ročník

Nominace na Výroční cenu Zlatá stuha 2016 byly vyhlášeny na tiskové konferenci v Novoměstské radnici 31. března 2016. Počkejme si tedy, jaká zajímavá či nová jména nám přinesou. Nádherný diplom v podobě špendlíku vetknutého do vyřezávaných desek od studia Činčera si pak ti vybraní z nich odnesou ze slavnostního vyhlášení v pátek **29. dubna 2016.**

ŠAVLÍKOVÁ, Lucie. Nejlepší knihy pro děti. *Impulsy* [online]. roč. 2, č. 1/2016 [cit. 2015-07-31].

Dostupný z WWW: impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/nej-knihy.
ISSN 2336-727X.